

tische deel van de kleine burgerij een nog grotere macht voor de prins, wiens huis juist door de erfelijkheidsverklaring een semi-monarchaal karakter zou krijgen.

Wel zeer ernstig heeft Willem IV die hoop en dat vertrouwen beschaamd. Hij kon in de agitatie niet méér zien, dan een welkom middel om die regenten onder druk te zetten, die hem zo lang en wederrechtelijk buiten de hoge ambten gehouden hadden die hem toekwamen. In feite deelde hij de regentenmentaliteit: het handhaven van de gevestigde orde en de daaruit voortvloeiende belangen, op voorwaarde dat als onderdeel van die orde ook zijn belangen en die van zijn huis werden erkend. Het wekte zijn tegenzin dat er 'oproer' en 'volksbewegingen' voor nodig waren om die voorwaarde voldaan te krijgen. Toen dat gebeurd was, haastte hij zich zijn pas verworven grote gezag aan te wenden om de angstige en in het nauw gedreven regenten bij te staan tegen de volksbeweging. Reeds op 8 november, twee dagen nadat burgemeesteren gezwicht waren voor de demonstraties en bewilligd hadden in de verkoop van de kleine ambten, verschenen – op hun verzoek – twee gedeputeerden van de prins in de stad: Van Wassenaar-Katwijk, lid van de Hollandse Ridderschap, en Van der Dussen, burgemeester van Delft, die uit naam van de stadhouder een publikatie uitvaardigden, waarin op scherpe toon het tekenen van rekesten werd afgekeurd, de koncessie van burgemeesteren, als zijnde afgeperst, onwettig werd verklaard en hun gezag uitdrukkelijk werd bevestigd. Daarmee zakte de volksbeweging volkomen in elkaar; het was een komplette ontnuchtering. Niet zonder leedvermaak meldde de schrijver van de Nederlandsche Jaarboeken dat de teleurstelling groot was. Verontwaardigd trokken de vroeger zo enthousiaste rekestranten nu de oranjestrikken van hun hoeden en scheurden vol wrok op veel plaatsen in de stad de aangehechte publikatie af. Wolters meldde aan de Engelse regering, dat er in Rotterdam een zeer ontevreden stemming heerste naar aanleiding van deze publikatie. Interessanter was echter zijn opmerking dat deze zich ook uitstreckte tot de gezeten burgers, en wel om het aanblijven van drie of vier regenten, die zich door financiële malversaties en machtsmisbruik bijzonder gehaat hadden gemaakt. Hij noemde toen echter nog geen namen.

Bedoelde heren en met hen de hele magistratuur, met uitzondering wellicht van enkele oranjegezinden moeten zich onbehaaglijk